

JUNIORFEST online

Film naleznete na: www.juniorfest.cz, www.dafilms.cz

EMILY A ZTRACENÉ KOUZLO

Švédsko, Velká Británie, USA | 2020 | 85 minut | 6+ | český dabing | režie: Marcus Ovnell

Autorka materiálů: Bc. Tereza Nová

/// Před projekcí ///

Aktivita má zaměřit soustředění dítěte na film. Cílem diskuze s dospělým nejsou správné odpovědi, ale hra s fantazií dítěte a rozvoj jeho pozorovacích schopností. Dítě může říct, že půjde o film plný filmových triků a kouzel. Plakát je barevný, trpytivý, plný světla.

/// Po projekci ///

Příběh filmu

Emily žije jen se svou matkou, otec zemřel, když byla ještě batole. Snaží se být samostatná, ale cítí se dost osamělá. Její matka se všechny ty roky nemůže smířit s odchodem svého muže. Jednou večer Emily vstoupí do otcovy zakázané pracovny a prohlíží si jeho malby do dětské knihy o tajemném světě kouzel. Ten večer je kouzlem přenesena do světa Faunutlandu. Tam se jí ujímá kouzelná víla Nightinglar, která kdysi uměla létat, a její chlupatý kamarád - obrovské zvíře. Nightinglar jí prozrazuje, že čekají na dítě, které by svět vysvobodilo. Kdysi uprostřed Faunutlandu stál hrad, který chránil velký krystal. Ale krystal se ztratil, hrad zbořil a zemi ovládá čarodějnice, živící se strachem lidí. Strach prý mají pouze dospělí a zapomenou pak používat svou představivost. Ale děti jsou pro čarodějnici nebezpečím, proto skupinku dětí začarovala v podivné dospělé v oblecích, dělající nesmyslné činnosti. V zemi žijí také menší monstra, která vypadají jako malá roztomilá zvířata, jinak je vše podobné reálnému světu. Emily chce Faunutland zachránit, a tak se vydává na cestu do Studny ozvěn, kde se setkává se svou největší bolestí. Ozvěny jí šeptají obvinění z tátovy smrti a říkají jí, že není pro matku dost dobrá. Promítne se jí také část dětství, kdy ztratila otce. Emily nalezne krystal, ale ten již ztratil kouzelnou moc. Probudí ho k moci Emilina slza a Faunutland opět zazáří. Emily se probudí doma a její matka se smiřuje se smrtí muže a začíná se opět zajímat o dceru.

Vyprávět příběh tohoto složitějšího filmu není nic jednoduchého. Pomáháme dítěti vhodnými otázkami. Například také nastíněním dramatického oblouku:

Úvod = představení postav a vztahu matky s dcerou

Zápletka = Emily se dostává do kouzelného světa

Vyvrcholení = Emily se vydává na strašidelnou cestu ke Studni ozvěn

Obrat = Emily probouzí kouzelnou moc krystalu a osvobodí kouzelný svět

Rozuzlení = Emily se vrací k matce, která se dostává z mnohaletého smutku, a opět k sobě nalézají cestu.

Popis charakteru hlavní hrdinky je pro dítě důležitý, aby se mohlo rozhodnout, zda sympatizuje s hrdinkou a proč, zda je možné se s ní ztotožnit.

Faunutland – příběh jiného světa

Co je však na Faunutlandu jiného v porovnání s dalšími alternativními světy žánru fantasy? Ve filmu je spousta věcí nevysvětlených, nedořešených. Když Emily listuje obrázkami v pracovně, netušíme, proč to matce vadí. Všechna obvinění, která poslouchá Emily ve studně, najednou ustanou, když zakřičí Dost!. Nevíme však, proč tyto nepravdy musela vyslechnout a jak je skutečně dostala ze svého srdce. Dítě může hádat, jaký měla Emily život, a vymýšlet různé alternativy příběhu, povídat si o tom, jak se cítilo v jednotlivých scénách, které nejsou vysvětlené. Zajímavý by mohl být rozbor toho, jak se přes smutek po svém muži přenesla Emilina matka, zda existuje spojitost se slzou, která spadla na krystal, a matčíným "probuzením". A proč tomu je zrovna tak?

Cílem je přimět dítě, aby pojmenovalo strach, o kterém se ve filmu mluví. Můžeme pomoci otázkami, které směřují ke skupině zvláštních mužů a jejich nesmyslné činnosti. Jak se na nich podepsal strach, když se kouzlem stali dospělými?

Faunutland – zpracování a triky

Zde s dítětem procvičujeme nejen rétorické schopnosti, ale také paměť. Pokud si dítě již nepamatuje, čím byla scéna Emilina létání zajímavá, můžeme pustit tuto scénu ještě jednou a záběr po záběru rozebírat, jak je natočená. Kamera se zaměřuje na Nightinglariny oči - její pohled kmitá dle letu Emily, která je však zabírána minimálně.

Triková stránka filmu je pro dnešního diváka zvyklého na dokonalou počítačovou animaci slabá. Dítě může vyprávět o svých pocitech i přidat návrhy na zlepšení konkrétního triku, ale také kostýmů (například velké chlupaté fantaskní zvíře nebo malá monstra), scény (malovaná pozadí, jednoduchá kulisa rozbouraného paláce). Otázky klademe tak, aby si dítě uvědomilo, že pro něj film byl (nebo nebyl) zajímavý i bez dokonalých triků. Na co tedy tvůrci vsadili především? Dítě může zkusit popsat atmosféru či pocity z hudby.

Tento film je nízkorozpočtový – zaměříme se na význam slova.

Matčín smutek a smrt v rodině

V dnešní době mnohdy dospělí kladou dětem na bedra obrovskou zodpovědnost. Ať už jde například při narození sourozence o poznámku, že se teď o něj bude muset dítě starat/chránit ho nebo o problémy při rozvodech, které mnohdy rodiče přenáší na děti. Příkladů je spousta. V tomto filmu je na Emily přenesena zodpovědnost za její matku. Musí ji dostat ze smutku, se kterým matka neumí pracovat. Dítě pak může mít pocit, že musí řešit problémy dospělých. Otázky klademe tak, abychom přiměli dítě uvažovat nad Emilinou situací a kriticky ji zhodnotit.

Dítě může zkusit rozebrat svůj vlastní pocit ze ztráty, pokud ji už zažilo. Děti většinou tyto věci vidí jinak, zdravěji a klidněji, než si dospělí myslí. Můžeme téma spojit opět se strachem, rozebrat s dítětem, zda rozumí smutku a strachu dospělých a zda si na toto téma povídá se svými rodiči.

Propojení kouzelného světa s duší matky se skutečně nabízí a dítě může finálně shrnout, v jakých bodech je tato paralela nejvýraznější.

Hudba

Hudební doprovod je zde velmi dramatický a je jednou ze silnějších stránek filmu. Skvěle doplňuje slabší práci s triky. Jak na dítě hudba působila? Ptáme se dítěte, zda si vůbec všimlo, jak je hudba vhodně doplňující, nebo ji už bere jakou běžnou součástí filmu a nevěnuje jí zvláštní pozornost.

Praktická část

Pokud to umožňuje časová dotace a technika, má vždy smysl filmovou výchovu propojit i s praktickým úkolem.

Děti mohou vyzkoušet tyto aktivity:

- a/ **aktivita spojená s prací s perspektivou** – dítě si může vyzkoušet natočit filmový trik. Stačí k tomu figurka (zvíře, malá panenka apod.) a mobilní telefon. Figurku umístíme do popředí k mobilu a dítě si poodstoupí dále. Poté při akci může natočit scénu boje s dinosaurem, rozhovor s panenkou, krmení plastového slona a další. Důležité je, aby si dítě v mobilu kontrolovalo, jak scéna působí a zda figurka v popředí vypadá tak velká, jako skutečné zvíře.
- b/ **aktivita spojená s ilustrací** – dítě si zvolí nějakou svou oblíbenou knihu a zkusí si namalovat ilustrace (akvarel), které by se do knihy nejvíce hodily a jak si hrdiny představuje. Vytvoří dva/tři obrázky podobné malbám v truhle otce.

Mezioborové inspirace pro pedagogy

Práci s filmem je možné realizovat v rámci různých vzdělávacích oblastí či témat, například:

- **Český jazyk a literatura** – referát o dalších známých fantasy knihách (/nabízí se *Letopisy Narnie, Nekonečný příběh* apod./)
- **Člověk a svět / Zeměpis** – Švédsko – geografie, životní styl, tradice...
- **Člověk a svět / Přírodopis** – krystal - co je to, vlastnosti apod.
- **Výtvarná výchova** – nakresli/vyrob z plastelíny monstrum, které by vystupovalo ve fantaskním alternativním světě
- **Dramatická výchova** – zkusit si zahrát scénu, jak rozmlouvat se smutným člověkem - improvizace